

Akupunktur Noktası Kombinasyonları

© Copyright 2025

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Yayınevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN
978-625-375-346-7

Orijinal ISBN
978 0 443 05006 0

Kitap Adı
Akupunktur Noktası Kombinasyonları

Orijinal Kitap Adı
Theoretical Principles of Point combination

Çeviri Editörü
Baha ÇELİK

Editör
Jeremy Ross

Editör Yardımcıları
Ahmet KALAYCIOĞLU
Mustafa ÇİFTÇİ

Baskı ve Cilt
Vadi Matbaacılık

Yayın Koordinatörü
Yasin DİLMEN

Bisac Code
MED001000

Sayfa ve Kapak Tasarımı
Akademisyen Dizgi Ünitesi

DOI
10.37609/akya.3520

Yayıncı Sertifika No
47518

Kütüphane Kimlik Kartı
Akupunktur Noktası Kombinasyonları / çev. edt. ; Baha Çelik,
Ankara : Akademisyen Yayınevi Kitabevi, 2025.
502 s. : figür, şekil, tablo. ; 195x275 mm.
Özgün eser adı : Theoretical Principles of Point combination.
Kaynaklar, İndeks ve Ek var.
ISBN 9786253753467

UYARI

Bu üründe yer alan bilgiler sadece lisanslı tıbbi çalışanlar için kaynak olarak sunulmuştur. Herhangi bir konuda profesyonel tıbbi danışmanlık veya tıbbi tanı amacıyla kullanılmamalıdır. Akademisyen Kitabevi ve alıcı arasında herhangi bir şekilde doktor-hasta, terapist-hasta ve/veya başka bir sağlık sunum hizmeti ilişkisi oluşurmaz. Bu ürün profesyonel tıbbi kararların eşleniği veya yedeği değildir. Akademisyen Kitabevi ve bağlı şirketleri, yazarları, katılımcıları, partnerleri ve sponsorları ürün bilgilerine dayalı olarak yapılan bütün uygulamalardan doğan, insanlarda ve cihazlarda yaralanma ve/veya hasarlardan sorumlu değildir.

İlaçların veya başka kimyasalların reçete edildiği durumlarda, tavsiye edilen dozunu, ilacın uygulanacak süresi, yöntemi ve kontraendikasyonlarını belirlemek için, okuyucuya üretici tarafından her ilaca dair sunulan güncel ürün bilgisini kontrol etmesi tavsiye edilmektedir. Dozun ve hasta için en uygun tedavinin belirlenmesi, tedavi eden hekimin hastaya dair bilgi ve tecrübelerine dayanak oluşturması, hekimin kendi sorumluluğundadır.

Akademisyen Kitabevi, üçüncü bir taraf tarafından yapılan ürüne dair değişiklikler, tekrar paketlemeler ve özelleştirmelerden sorumlu değildir.

GENEL DAĞITIM
Akademisyen Yayınevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A Yenışehir / Ankara
Tel: 0312 431 16 33
siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

Akupunktur Noktası Kombinasyonları

Klinik Başarının Anahtarı

Jeremy Ross

Akupunktur Doktoru CAc (Nanjing) BSc CEd MNIMH TCM, İsveç
Alternatif Tıp Enstitüsü Direktörü. Stocholm, İsveç Özelde
Akupunktur Uygulaması. seattle, ABD

Önsöz

Dan Bensky

Osteopati Doktoru. Diploma Doğu Tıbbı (Macau) Seattle Doğu Tıbbı
Enstitüsü. Seattle, ABD

Çeviri Editörü

Prof. Dr. Baha Çelik

FTR Uzmanı, Akupunkturist, Serbest Hekim,

Editör Yardımcıları

Prof. Dr. Ahmet Kalaycıoğlu

Dr. Mustafa Çiftçi

Bu kitabı bütün akupunktur sevdalılarına, hocam Dr. Nüzhet Ziyal ve sonsuzluğa göçmüş hocalarım ve arkadaşlarıma, bölüm çevirilerini yapan meslektaşlarıma ve aileme adıyorum.

*İstanbul. 2024,
Prof. Dr. R. Baha Çelik.*

İçindekiler

Sunuş	xiii
Önsöz	xv
Editörün Önsözü	xvii
Bu Kitap Nasıl Organize Edildi ?	xix
Terminoloji	xxi
Tonlamalar	xxiii
Teşekkür	xxiv
Kaynaklar	xxv

Kısım I Nokta Kombinasyonlarının Teorik Premsipleri

---

1. Giriş	3
Akupunktur Seviyeleri	3
Analiz, Sezgi ve Deneyimcilik	4
Batı, Çin ve Enerji Teorileri	4
Akupunktur, Enerji Çalışması, Meditasyon ve Danışma	5
2. Enerji Bedeni ve Enerji Merkezleri	7
Enerji Bedeni	7
Enerji Merkezleri	8
Enerji Merkezleri ve Tedavi	9
Üç Ana Merkezi Dengeleme	10
3. Hastalıkların Kökenleri	13
Giriş	13
Dış Faktörler	15
İç Faktörler	16
Tedaviden Kaynaklanan Hastalık	18
Akupunktur ve Kendi Kendine Yardım	19
4. On Kişilik Tipi	21
<i>Giriş</i>	<i>21</i>

Ateş	24
Ateş'in Doğası	24
Yin ve Yang Ateş Tipleri	25
Ateş Tiplerinin Yaşam Dersleri	25
Nokta Kombinasyonları	26
Toprak	26
Yin ve Yang Toprak Tipleri	27
Toprak Tiplerinin Yaşam Dersleri	28
Nokta Kombinasyonları	28
Metal	29
Metalin Doğası	29
Yin ve Yang Metal Tipleri	31
Metal Tiplerinin Yaşam Dersleri	31
Nokta Kombinasyonları	32
Su	32
Suyun Doğası	32
Yin ve Yang Su Tipleri	33
Su Tiplerinin Yaşam Dersleri	33
Nokta Kombinasyonları	34
Ağaç	34
Ağacın Doğası	34
Yin ve Yang Ağaç Tipleri	35
Ağaç Tiplerinin Yaşam Dersleri	35
Nokta Kombinasyonları	36
5. Yin ve Yang Dengesini Sürdürmek	37
Yetersiz Yin Tedavisi	38
Yin ve Yang Kişilik Tipleri	39
Kadın ve Erkek	39
Kadınlar İçin Sorunlar	40
Çocuklar ve Yin-Yang	40
Yin-Yang ve Yaşlanma Süreci	40
Yetersiz Yang'ın Tedavisi	41
Yin-Yang ve Dört Dengesizlik	41
Dört Ana Qi Dengesizliği	43

6. Eksiklik, Aşırılık, Durgunluk ve Düzensizlik	43
Diğer Dengesizlikler	44
Dört Ana Dengesizliğin Kombinasyonları	45
Organ Sendromlarının Sınıflandırılması	45
On Dengesizliğin Özeti	45
Nokta Türlerinin Sınıflandırılması	45
Dört Dengesizlik Kavramının Uygulamaları	45
7. Etkili kombinasyonlar nasıl yapılır ?	49
Nedeni ve Etkiyi Tedavi Etmek	49
Genel Kurallar	50
Noktaların Türleri	55
Noktaların Enerjetik Fonksiyonları	56
Uyum	56
Deneyimcilik	57
Tedaviler Boyunca Kombinasyonlardaki Değişiklikler	57
8. Nokta Türleri	61
Bağlantı Noktaları	63
Yarık Noktaları	64
Alarm Noktaları	64
Arka Onay Noktaları	65
Arka Onay Noktası Teorisi	65
Cennetin Penceresi Noktaları	66
Alt Deniz Noktaları	68
Biriktirme Noktaları / Usta Noktalar	69
Buluşma Noktaları	69
Beş Nakil Noktaları	69
Beş Element Noktaları	74
Açılış Noktaları	74
9. Beş Element Tedavileri	75
<i>Temel Teori</i>	75
Elementle veya Elementler Arası Tedavi	77
Shen Siklusunda Aşırılık ve Yetmezlik Kombinasyonları	80
Kontrol Siklusu	82
Tonifikasyon ve Sedasyon Noktaları İçin Kritik Değerlendirme	86
Beş Element Sistemi Ne Zaman Kullanılır	88
Giriş	88
Beş Element ve Yetmezlik Aşırılık, Stagnasyon ve Dengesizlik	89
Beş Element Sisteminin Diğer Metotlarla Kombinasyonu	92
Element Noktalarının Niteliksel Kullanımı Su ve Ateşi Dengelemek	96
10. Sekiz Ekstra Meridyen	101
<i>Temel Teori</i>	101
Genel	101
Sınıflandırma	101
Fonksiyonlar	102

Ekstra Meridyen Çiftlerinin Örtüşen Fonksiyonları	104
Ekstra Meridyenler ve Enerji Merkezleri	107
Ekstra Meridyen Sendromlarında Eksiklik, Aşırılık, Durgunluk ve Düzensizliğe Göre Sınıflandırma	108
Giriş	108
Gv+Yang Hv	109
Cv+ Yin Hv	111
Bv+Yang Lv	112
Tv + Yin Lv	113
Ekstra Meridyenlerin Klinik Kullanımı	116
Giriş	116
Açılış Noktaları İle Diğer Nokta Türlerinin Kombinasyonu	117

Kısım II Ana akupunktur noktaları için nokta kombinasyonları

---

11. Alıcı	127
<i>Alıcı meridyeni</i>	127
Meridyen Bağlantıları	127
Alıcı Meridyeni ve Enerji Merkezleri	128
Alıcı Noktalarının Fonksiyonları	128
Alıcı Meridyenin Diğer Sistemlerle Karşılaştırılması	129
Alıcı Noktalarında Baskılayıcı Yöntemi Uygularken Dikkat	130
Alıcı Meridyen Sendromları	130
Alıcı Noktaları	130
Alıcı Noktalarının Karşılaştırmaları ve Kombinasyonları	143
12. Meridyen Bağlantıları	149
<i>Yönetici Kanal</i>	149
Kanal Bağlantıları	149
Governor Meridyeni ve Enerji Merkezleri	150
Governor Meridyen Noktalarının Fonksiyonları	150
Gv Noktalarına Moxa Kullanırken Dikkat Edilmesi Gerekenler	151
Yönetici Meridyen Sendromları	151
Yönetici Meridyen Noktaları	151
Yönetici Nokta Karşılaştırma ve Kombinasyonları	163
13. Böbrek	165
<i>Böbrek Meridyeni</i>	165
Meridyen Bağlantıları	165
Böbrek Meridyeni ve Enerji Merkezleri	166
Böbrek Noktalarının Fonksiyonları	166
Böbrek Sendromları	167
Böbrek Noktaları	169
Böbrek Noktalarının Karşılaştırmaları ve Kombinasyonları	174

- 14. Mesane 177**
Mesane Meridyeni 177
 Meridyen Bağlantıları 177
 Mesane Meridyeni ve Enerji Merkezleri 178
 Mesane Noktalarının Fonksiyonları 178
 Mesane Sendromları 180
Mesane Noktaları 180
Mesane Noktası Karşılaştırmaları ve Kombinasyonları 201
- 15. Dalak 205**
Dalak Meridyeni 205
 Meridyen Bağlantıları 205
 Dalak Enerji Merkezi 206
 Dalagın Diğer Organlarla İlişkileri 206
 Dalak Noktalarının Fonksiyonları 207
- 16. Mide 223**
Mide Kanalı 223
 Kanal Bağlantıları 223
 Midenin Dalak İle İlişkisi 224
 Parlak Yang İlişkisi 224
 Mide Noktalarının İşlevleri 224
 Mide Sendromları 224
Mide Noktaları 225
Mide Noktası Kıyaslamalar ve Kombinasyonlar 239
- 17. Karaciğer 241**
Karaciğer Meridyeni 241
 Meridyen Bağlantıları 241
 Bağlantı Meridyeni Yolağı 241
 Karaciğerin Organlarla İlişkisi 241
 Son Yin İlişkisi 242
 Karaciğer ve Alıcı Meridyen 242
 Karaciğer Noktalarının Fonksiyonları 242
 Karaciğer Sendromları 243
Karaciğer Noktaları 245
Karaciğer Noktalarının Karşılaştırılması ve Kombinasyonları 253
- 18. Safra Kesesi 257**
Safra Kesesi Meridyeni 257
 Meridyen Bağlantıları 257
 Safra Kesesi ve Karaciğerin İlişkisi 258
 Küçük Yang İlişkisi 258
 Safra Kesesi Noktalarının Fonksiyonları 258
 Durgun Karaciğer Qi'sini Harekete Geçirmek 258
 Safra Kesesi Sendromları 259
Safra Kesesi Noktaları 259
Safra Kesesi Noktalarının Karşılaştırılması ve Kombinasyonları 269
- 19. Kalp 271**
Kalp Meridyeni 271
 Meridyen Bağlantıları 271
 Kalp Organ Sistemi ve Enerji Merkezleri 271
 Kalbin Diğer Organlarla İlişkisi 272
 Kalp Noktalarının Fonksiyonları 273
 Kalp Sendromları 274
Kalp Noktaları 275
Kalp Noktalarının Karşılaştırılması ve Kombinasyonu 281
- 20. İnce Bağırsak 283**
İnce Bağırsak Meridyeni 283
 Meridyen Bağlantıları 283
 İnce Bağırsak Meridyenin Fonksiyonları 284
 İnce Bağırsak Sendromları 284
İnce Bağırsak Noktaları 285
İnce Bağırsak Noktalarının Karşılaştırılması ve Kombinasyonları 290
- 21. Akciğer 293**
Akciğer Meridyeni 293
 Meridyen Bağlantıları 293
 Akciğer Noktalarının Fonksiyonları 293
 Akciğer Sendromları 294
Akciğer Noktaları 295
Akciğer Noktası Karşılaştırmaları ve Kombinasyonları 301
- 22. Kalın Bağırsak 303**
Kalın Bağırsak Meridyeni 303
 Meridyen Bağlantıları 303
 Kalın Bağırsağın Organ İlişkileri 303
 Kalın Bağırsak Noktalarının Fonksiyonları 304
 Kalın Bağırsak Sendromları 304
Kalın Bağırsak Noktaları 305
Kalın Bağırsak Noktalarının Kıyaslama ve Kombinasyonları 313
- 23. Perikart 315**
Perikart Meridyeni 315
 Meridyen Bağlantıları 315
 Perikartın İlişkileri 315
 Perikart Noktalarının Fonksiyonları 317
 Perikart Sendromları 318
Perikart Noktaları 318
Perikart Nokta Karşılaştırmaları ve Kombinasyonları 324
- 24. Üçlü Enerji Verici 327**
Üçlü Enerji Verici 327
 Meridyen Bağlantıları 327
 Üçlü Enerji Vericinin Bir Organ Sistemi Olarak Fonksiyonları 328
 Üçlü Enerji Verici Organ İlişkileri 328

Üçlü Enerji Verici Noktalarının Fonksiyonları	328		
Üçlü Enerji Verici Sendromları	329		
Üçlü Enerji Verici Noktaları	329		
Üçlü Enerji Verici Nokta Karşılaştırmaları ve Kombinasyonları	336		
<hr/>			
Kısım III Hastalıklar için nokta kombinasyonları			
<hr/>			
25. Solunum Sendromları	341		
Soğuk Algınlığı ve Grip Sendromları	341		
Etiyoloji	341		
Sendromlar	342		
Tedavi	342		
Astım Sendromları	343		
Etiyoloji	343		
Tedavi	344		
Öksürük ve Bronşit Sendromları	345		
Etiyoloji	345		
Sendromlar	346		
Tedavi	346		
Rinit ve Sinüzit Sendromları	347		
Etiyoloji	347		
Sendromlar	347		
Tedavi	347		
Boğaz Ağrısı ve Ses Kısıklığı Sendromları	348		
Etiyoloji	348		
Sendromlar	348		
Tedavi	349		
26. Dolaşım ve Onunla Bağlantılı Sendromlar			
Baş Ağrısı ve Hipertansiyon Sendromları	351		
Etiyoloji	351		
Sendromlar	353		
Tedavi	353		
Dolaşım ve Onunla Bağlantılı Sendromlar	351		
Sendromlar	353		
Tedavi	353		
Kalp Hastalığına Bağlı Göğüs Ağrısı Sendromları	353		
Etiyoloji	353		
Sendromlar	356		
Tedavi	356		
Çarpıntı Sendromları	358		
Etiyoloji	358		
Sendromlar	358		
Tedavi	358		
Periferel Dolaşım Sendromları	359		
Etiyoloji	359		
Sendromlar	359		
Tedavi	359		
Variköz Ven Sendromları	360		
Etiyoloji	360		
Sendromlar	360		
Tedavi	360		
27. Lokomotor Sendromlar	361		
Bel Ağrısı Sendromları	361		
Etiyoloji	361		
Sendromlar	362		
Bel Ağrısı İçin Noktalar	363		
Kalça Ağrısı ve Siyatik Sendromları	365		
Tedavi	365		
Boyun Ağrıları	366		
Etiyoloji	367		
Sendromlar	367		
Boyun Sendromları İçin Noktalar	368		
Omuz Sendromları	369		
Nokta Kombinasyonları	369		
Artrit Sendromları	370		
Etiyoloji	370		
Osteoartrit Tedavisi	371		
Romatoid Artrit Tedavisi	371		
Hemipleji	372		
Etiyoloji ve Sendromlar	372		
Tedavi	373		
Multipl Skleroz	374		
Etiyoloji	374		
Tedavi	374		
28. Sindirim Sistemi Sendromları	377		
Gastrik Sendromlar	377		
Organ Sistemleri	377		
Etiyoloji	377		
Sendromlar	378		
Tedavi	378		
Gıda Alerjisi Sendromları	379		
Giriş	379		
Yin ve Yang Alerjik Yanıtları	379		
Etiyoloji	381		
Sendromlar	381		
Tedavi	381		

Yeme ve Kilo Bozuklukları	383	Amenore ve İnfertilite Sendromları	401
Tipler	383	Etyoloji ve Sendromlar	401
Kilonun Temeli	383	Psikolojik Faktörler	401
Yeme Bozukluklarının Psikolojik		Tedavi	402
Kaynakları	384	Menstürasyon Düzensizliği Sendromları	403
Obezite	384	Etyoloji	403
Anoreksiya	385	Sendromlar	403
Tedavi	385	Tedavi	403
Konstipasyon Sendromları	385	Dismenore Sendromları	404
Etyoloji ve Sendromlar	385	Etyoloji	404
Tedavi	387	Sendromlar	404
Rektal Prolapsus ve Hemoroidler	387	Tedavi	405
İshal ve Dizanteri Sendromları	387	Endometriyozis	405
Genel	387	Anormal Uterin Kanama Sendromları	406
Önemi	388	Etyoloji	406
Sendromlar	388	Sendromlar	406
Tedavi	388	Tedavi	406
İrritabl Barsak Sendromu ve Abdominal		Vajinit Sendromları	407
Distansiyon	389	Lökore	407
Genel	389	Etyoloji	407
İbs ve Duygular	389	Sendromlar	408
Sendromlar	389	Vajinal ve Genital Kaşıntı	408
Tedavi	389	Vajinit İçin Noktalar	408
Enerji Merkezleri ve Sindirim		Meme Sendromları	409
Sendromları	390	Premenstrüel Sendromlar	409
29. Üriner ve Ödem Sendromları	391	Laktasyon Problemleri	409
Üriner Sendromlar	391	Meme Kitleleri	409
Etyoloji	391	Meme Abseleri	410
Duygular ve Üriner Sendromlar	392	Meme Problemleri İçin Noktalar	410
Sendromlar	392	Menopoz ve Orta Yaş Sendromları	410
Enürezis	392	Giriş	410
Prostatit	392	Etyoloji	411
Ödem Sendromları	393	Sendromlar	413
Genel	393	Obstetrik Sendromlar	414
Tipleri	393	Sabah Bulantısı	414
Sendromlar	393	Fetus Malpozisyonu	414
Tedavi	393	Doğumda Akupunktur	414
30. Erkek Seksüel Sendromları	395	Doğum Sonrası Ağrı ve Kanama	415
Empotans ve Erkek Seksüel Sendromları	395	Postnatal Tükenme ve Depresyon	416
Etyoloji	395	Uterus Prolapsusu	416
Sendromlar	396	32. Göz, Kulak ve Fasiyal	
Tedavi	396	Sendromlar	419
31. Jinekolojik ve Obstetrik Sendromlar	399	Göz Sendromları	419
Premenstrüel Sendromlar	399	Giriş	419
Etyoloji	399	Etyoloji	419
Sendromlar	400	Göz Bozukluklarında Psikolojik Faktörler	420
Tedavi Zamanlaması	400	Sendromlar	420
		Göz Hastalıkları İçin Noktalar	421

<i>Kulak Sendromları</i>	422	
Orta Kulak İltihabı	422	
Meniere Sendromu	423	
Tinnitus ve Sağırılık	424	
<i>Fasiyal Sendromlar</i>	426	
Fasiyal Paralizi	426	
Trigeminal Nevralji	426	
Etyoloji	429	
33. Deri Sendromları	429	
Psikolojik Stres	430	
Çin Tıbbında Cilt Bozuklukları	430	
Batı Cilt Bozuklukları	432	
Cilt Hastalıkları İçin Noktalar	432	
34. Psikolojik ve İlişkili Sendromlar	437	
<i>Depresyon Sendromları</i>	437	
Depresyon ve Beş Organ Sistemi	437	
Depresyon ve Eksiklik	438	
Depresyon ve Durağanlık	438	
Eksiklik ve Durağanlık	439	
Depresyon ve Aşırılık	439	
Depresyon ve Anksiyete	439	
Sendromlar	440	
<i>Yorgunluk ve Bitkinlik Sendromları</i>	442	
Etyoloji	442	
Yorgunluk Sendromları	445	
Tükenmişlik	445	
Miyaljik Ensefalit	448	
<i>Uykusuzluk Sendromları</i>	449	
Etiyoloji	450	
Sendromlar	450	
Tedavi	450	
<i>Anksiyete Sendromları</i>	453	
Anksiyete ve Beş Duygu	453	
Anksiyete Tipleri	454	
Sendromlar	455	
Tedavi	455	
<i>Panik Ataklar</i>	455	
Etyoloji	456	
Tedavi	456	
<i>Duygusal Değişkenlik (Emosyonel Labilite)</i>	457	
Etyoloji	457	
Tedavi	457	
Ek: nabız özellikleri	459	
İndeks	461	
Noktaların İndeksi	471	
Noktaların Alfabetik Listesi	475	

Çevirenler

Dr. Fatih Akçal

Serbest Hekim, Akupunkturist
akcalfatih88@gmail.com

Dr. Alper Mengi

Akupunkturist,
Edirne Sultan 1. Murat Devlet
hastanesi, Algoloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0003-0898-764X
a_mengi22@hotmail.com

Dr. Kanat Tayfun

Akupunkturist
Bağcılar Eğitim ve Araştırma
Hastanesi
GETAT Uygulama Merkezi,
ORCID iD: 0000-0002-5162-6797
kanatxtayfun@gmail.com

Prof. Dr. Demet Uçar Erdoğan

FTR Uzmanı, Akupunkturist,
Arel üniversitesi,
ORCID iD: 0000-0003-3582-5515
demeterdoganucar@gmail.com

Dr. Batu Bayar

Nörolog, Akupunkturist,
Serbest Hekim.
ORCID iD: 0000-0002-4008-6393
info@drbatubayar.com

Dr. Burak Demir

Serbest Hekim,
burakneox@yahoo.com

Dr. Demet Taşpınar

Serbest Hekim, Akupunkturist
dtaspınar@yahoo.com

Prof Dr. Ahmet Kalaycıoğlu

Anatomi Öğretim Üyesi,
Akupunktur Hekimi
T. C Atlas Üniversitesi
ORCID iD: 0000-0002-0031-1971
drakalaycioglu@gmail.com

Doç. Dr. Mualla Biçer Gençbay

FTR Uzmanı, Akupunkturist
Bakırköy Dr Sadi Konuk Eğitim ve
araştırma hastanesi FTR Kliniği
ORCID iD: 0000-0001-7819-0957

Dr. Mustafa Çiftçi

Akupunkturist,
Darıca Farabi Devlet Hastanesi,
GETAT Uygulama Merkezi,
ciftcidr@gmail.com
ORCID iD: 0000-0002-4263-3039

Dr. Kenan Turan Özbek

Gebze Adem Yavuz Aile Sağlığı
Merkezi
ORCID iD: 0009-0006-2717-5849
kt_ozbek@hotmail.com

Prof. Dr. R. Baha Çelik

FTR Uzmanı, Akupunkturist,
Serbest Hekim,
bahacelik@hotmail.com
ORCID iD: 0009 0008 0602 2469

Doç. Dr. Işıl Üstün

FTR Uzmanı,
Bakırköy Sadi Konuk Eğitim ve
araştırma hastanesi, FTR Kliniği
isil_altan@yahoo.com.tr
ORCID iD: 0000 0001 7305 6839

Sunuş

Çeviren : Prof. Dr. Baha Çelik

Akupunktur uygulaması büyüleyici, eğlenceli ve aynı zamanda zorlu bir süreçtir. Bunun bir nedeni de insanları, sadece bir nokta kullanarak tedavi etmenin oldukça nadir olmasıdır. Gördüğümüz inanılmaz çeşitlilikteki hasta popülasyonu ile farklı noktaları ve teknikleri nasıl ve niçin kombine edip eşleştireceğimize ait kararlar almak, çoğumuzun isteğidir. En azından Klasik dönemden beri, bu durum akupunktur uzmanları için ilgi ve endişe konusu olmuştur. Jeremy Ross bu kitapta, akupunktur uygulamasının, sürekli olarak analiz, sezgi ve deneyimciliği değiştirdiğini belirtiyor. Bu açıdan bakıldığında, farklı insanların akupunktur uygulamasının bu yönüne nasıl yaklaştığını görmek büyüleyici ve yararlıdır. Uygulamalarına önem veren herkesin, başarıya ulaşmak için nokta kombinasyonlarını nasıl birleştireceği konusunda kendi fikirleri vardır. Tecrübeli bir akupunkturistin, bu konuda, bilgi ve tecrübesinin doruğuna erişmesi, mesleki açıdan keyifli ve tatminkar bir durumdur.

Bu kitap, birçok tıp dalının kapsamlı ama kişisel bir entegrasyonudur. Yazarın kapsamlı çalışma, uygulama ve öğretim deneyimine dayanır. Kitapta çeşitli deneyim ve anlayış derecelerine sahip uygulayıcıların, bunları etkin bir biçimde kullanabilmeleri için, birçok farklı açıdan, çok sayıda ve çeşitli uygulamalar tartışılmaktadır.

Kullanılan farklı sistemlerden yaklaşımların hepsi, çok pratik bir perspektife sahiptir. Bilginin, batıdaki modern kliniklerde görülen çeşitli hasta türleri ile ilişkisi çok açıktır. Geleneksel kavramları, bu günün ihtiyaçlarına uygulama konusunda, çok çeşitli yakınlıklar için, tanı ve nokta kombinasyonlarını tartışan bölümler vardır. Bunlara örnek olarak, diyetten kay-

naklanan yetersiz beslenme, uzun süreli işsizlik, aşırı hırs, akşamları tüketilen aşırı yiyecek ve alkol alımı gösterilebilir. Jeremy her bölümde, insanların ne tür bilgilere ihtiyaç duyduğunu örnekleyerek kavramayı sağlıyor. Bu konuda en yararlı bilgilerden biri de, bir tedavi seansında veya tüm tedavi süresince işler arzu edildiği gibi ilerlemediğinde, yeni çözüm önerilerinin tartışılmasıdır. Akupunktur noktalarının kombinasyonlarının birçoğu, klinik olarak ilgili diğer bilgilerle birlikte açıklanmaktadır.

Tamamen kapsamlı olmasa da, bu kitapta tartışılan fikir ve yaklaşımlar oldukça geniştir. Sadece noktaların değil, noktaların veya görüşlerin seçici bir kombinasyonudur. Çin tıbbının bakış açısının yanı sıra, biyotıp ve enerjinin balansı çok iyi anlatılmaktadır. Jeremy ayrıca kendi kendine yardım hareketinin perspektifini, bunun yanında temel kişilik türlerini ve onlarla nasıl çalışılacağını tartışarak bütünleştirir.

Her bölüm, Jeremy'nin kendi izlerini taşır. Uygulama ve öğretimde, yararlı bulduğu kavramların çoğu, bu kitapta tanıtılmaktadır. Geleneksel uygulamadaki dört dengesizlik sistemi sunulmaktadır. Bu sistem, Jeremy tarafından akupunktur, enerji çalışması ve meditasyon sistemlerindeki, aynı tedavi ilkelerini kullanarak bütünleştiren bir farklılaşma sistemi olarak tasarlanmıştır. Açıklayıcı vaka geçmişlerinin verimli kullanımı, okuyucunun bu kavramları açıkça ve tam olarak kavramasını sağlar.

Her şeyden önce bu kitap, Çin tıbbının geleneklerini ve kavramlarını, modern batı tıbbi kliniğine uygulamak için ilginç ve yararlı bir girişimdir.

Önsöz

Çeviren : Prof. Dr. Baha Çelik

Hastalıkları tedavi etmedeki başarı, sadece teorik prensiplere ve pratik tekniklere hakim olmakta değil, aynı zamanda şefkat, şifa gücü ve insanları anlamaktan gelir.

Akupunkturda nokta kombinasyonları, hastanın iyileşmesinin hedeflendiği bir tedavi protokolüdür. Tedavideki klinik başarı, etkili bir nokta kombinasyonunun seçimine bağlıdır. Bu seçim sadece sendromların doğru tanımlanmasına değil, aynı zamanda hastanın kişilik ve yaşam ihtiyaçlarının anlaşılmasına da dayanmaktadır.

Bu kitapta verilen nokta kombinasyonları, kişilik tipleri, yaşam tarzı faktörleri veya spesifik sendromlar için sabit bir protokol anlamına gelmez. Hastanın

bireysel ihtiyaçlarına, uygulayıcının tedavi tarzına ve ayrıca tedavi seyrinin ilerleyişine göre şekillendirilebilen kılavuzlar olarak verilmiştir.

Akupunktur genellikle etkili bir şekilde, tek tedavi yöntemi olarak veya batı tıbbının tamamlayıcısı olarak da kullanılabilir. Yine de bu kitapta verilen nokta kombinasyonlarının birçoğu akupunkturun birleştirici sisteminin bir parçası olarak geliştirildi. Qi Gong, meditasyon ve danışmanlık gibi. Bu içerikteki nokta kombinasyonu, sadece iyileşmeyi değil, aynı zamanda devam eden bir kişisel gelişim sürecini başlatabilen uyarıcı olarak da görülmektedir.

Seattle 1995

J. R.

Editörün Önsözü

Akupunkturun bilimsel anlamda tıp dünyasında kendini kabul ettirmesi ve yaygın bir şekilde kullanılması, son yıllarda gerçekleşti. Yapılan bilimsel çalışmaların ışığında, sağlık alanında elde edilen başarıların temelindeki verilerin analizi sonunda, daha önce bazen nasıl olduğunu bilemediğimiz konular açığa çıkmış oldu. Geleneksel Çin Tıbbı içinde ayrıcalıklı bir yere konumlandığı Akupunktur, hem geleneksel hem de bilimsel yönlerinin ayrıntılı açıklamalarını bu kitapta bulacağınızı umuyorum.

Özellikle tedavideki klinik başarıda nokta seçimi çok önemlidir. Bunun kadar önemli olan bir başka husus, noktaların her hastaya göre kombine edilerek uygulanmasıdır. Akupunktur tedavisindeki başarının en önemli unsurlarından birisi de kişisel deneyimdir. Bu kitabın yazarının da dediği gibi, kendi stilinizi de geliştirerek özgün karakterinizi ve ruhunuzu da tedavi planınıza yansıtacaksınız.

Böylesine ayrıntılı bir kitabın çevrilmesinde beni motive eden ve bu zorlu uğraşıya cesaret etmemi

sağlayan çok sevgili öğrencilerimiz ve aynı zamanda kıymetli meslektaşlarımız oldu. Bu kitabı ilk aldığımda dikkatimi çeken en önemli unsur, iğneyi batırdığımızda nelerin olduğunu çok ayrıntılı şekilde görmem oldu. Uzun bir klinik deneyimim olmasına rağmen, okudukça bilmediğim çok şeyin olduğunu öğrendim.

Bilimde nokta yoktur, sonsuz bir bilinmezin aydınlatılmasında bazen virgül, bazen de noktalı virgül vardır. Bilimin 'Bekçisi değil, Sahibi olmayı' hedefleyen her bireyin, bildiklerini paylaşması gelecek nesillerin de yolunu aydınlatacaktır.

Bu kitabın ortaya çıkmasında büyük emekleri geçen tüm meslektaşlarıma gönülden teşekkür ederim. Meslek yaşamımda bana önderlik etmiş tüm büyüklerime ve kaybettiğimiz değerlerimize en derin minnetlerimi sunmayı bir borç bilirim.

Prof. Dr. R. Baha Çelik

Bu Kitap Nasıl Organize Edildi ?

Bu kitap üç kısma ayrılmıştır:

Kısım I	Nokta kombinasyonunun teorik prensipleri
Kısım II	Ana akupunktur noktaları için nokta kombinasyonları
Kısım III	Hastalıklar için nokta kombinasyonları

Kısım I Nokta Kombinasyonlarının Temel Prensipleri

Kısım I, uygulayıcıların kendilerine uygun nokta kombinasyonlarını oluşturmalarını sağlamak üzere tasarlanmıştır. Okuyucunun temel akupunktur teorileri ve tekniklerine aşina oldukları varsayılmıştır. Kısım I, kendi içinde iki ayrı kısımda incelenebilir. Bir ila altıncı bölümler teorik temeli oluştururken, yedi ila onuncu bölümler nokta kombinasyonları için özel yönergeler içermektedir.

Kısım II Ana Akupunktur Noktaları İçin Nokta Kombinasyonları

Kısım II, bu kitabın ana merkezidir. Bu bölümde, akupunkturda kullanılan ana noktaların her biri için, bu noktanın kullanılabileceği farklı sendromlar verildiği gibi, her sendrom için örnek bir nokta kombinasyonu da mevcuttur.

Bu kısımda her meridyen için, meridyen üzerindeki noktalar arasındaki farkları özetlemek ve diğerlerine kıyasla niye bir noktanın kullanılacağını belirtmek için, bir nokta karşılaştırmaları tablosu bulunmaktadır.

Ayrıca, her meridyen için, farklı sendromları ve rahatsızlıkları tedavi etmek için, meridyendeki hangi

noktaların birbiriyle ve diğer meridyenler üzerindeki noktalarla iyi bir şekilde kombine edilebileceğini gösteren, bir nokta kombinasyonları tablosu da mevcuttur.

Kısım 3 Hastalıklar İçin Nokta Kombinasyonları

Üçüncü kısımda her hastalık için verilen nokta kombinasyon tabloları, hızlı bir klinik başvuru kılavuzu olarak tasarlanmıştır. Bu tablolar, bir hastalığın farklı sendromlarını ayırmayı kolaylaştırarak, her sendrom için uygun nokta kombinasyonlarının belirlenmesi için kullanılabilir.

Bazı hastalıklar, özellikle psikolojik bozukluklar, ayrıntılı olarak ele alınmış olsa da, Kısım III, esas olarak, kolay bir klinik kullanım için hazırlanmış özetler dizisidir. Hastalıkların bitkisel tıp ve akupunktur ile tedavisinde, daha kapsamlı bilgi için, Giovanni Maciocia'nın 'The Practice of Chinese Medicine' isimli kitabı (Churchill Livingstone, Edinburgh, 1989) önerilebilir.

Organ sendromları için nokta kombinasyonları

Her bir organ sisteminin sendromları için, bir nokta kombinasyon tablosu, Kısım II'deki organ sistemi ile ilgili bölümde verilmiş olup, farklı organ sistemleri için kullanılacak tablo ve sayfa referansları aşağıdaki gibidir:

Organ Sistemi	Tablo no.	Sayfa no.
Böbrekler	13.3	174
Mesane	13.3	174
Dalak	15.4	209

Mide	16.2	225
Karaciğer	17.2	244
Safra Kesesi	17.2	244
Kalp	19.2	274
İnce Bağırsak	22.2	305
Akciğer	21.1	294
Kalın Bağırsak	22.2	305
Perikart	19.2	274
Üçlü Enerji Verici*	-	

*Genellikle kendisiyle ilişkili sendromlarla ilgili değildir.

Çok genel oldukları ve daha spesifik sendromlara bölünebildikleri için, Kan Eksikliği ya da Qi Durgunluğu gibi Madde sendromları için herhangi bir nokta kombinasyonu verilmemiştir. Örneğin, Kan Eksikliği; Dalak Kan Eksikliği, Karaciğer Kan Eksikliği ve Kalp Kan Eksikliği olarak alt gruplara ayrılmış olup, bu alt gruplar için nokta kombinasyonları, spesifik organ sendromları için nokta kombinasyonları tablolarında verilmiştir.

Ek Sendromlar

Bu kitapta verilen organ sistemi rahatsızlıklarının bazıları genellikle klasik Çince metinlerinde tanın-

mamakla birlikte yazarın klinik gözlemlerinden ortaya çıkmışlardır. Örneğin:

Akciğer Qi Durgunluğu

Böbrek Qi Durgunluğu

Kalp Qi Durgunluğu

Dalak Qi Durgunluğu

Böbrek korkusunun Kalbi işgal etmesi.

Bu ek sendromlar özellikle psikolojik rahatsızlıkları tanımlamak için kullanışlıdır.

Hastalık faktörleri için nokta kombinasyonları

Hastalıkların Kökeni üzerine olan üçüncü bölüm, nokta kombinasyonlarının üç önemli tablosunu içermektedir:

Tablo 3.2	Dış faktörler için nokta kombinasyonları
Tablo 3.3	Duygu grupları için nokta kombinasyonları
Tablo 3.4	Yaşam tarzı faktörleri için nokta kombinasyonları

Terminoloji

Tedavi Yöntemleri İçin Kısaltmalar

Rf (reinforcing) Güçlendirme Yöntemi

Yumuşak manipülasyon, yumuşak bir iğnelenme hissi üretmek, eksikliği gidermek için kullanılır

Rd (reducing) Baskılayıcı Yöntem

Güçlü manipülasyon, güçlü bir iğnelenme hissi üretmek, fazlalığı dağıtmak için kullanılır

E (even) Düz Yöntem

Orta manipülasyon, orta kuvvette bir iğnelenme hissi üretmek, miks sendromlar için kullanılır

M Moksa

B Kanatma

EI Elektroakupunktur

C Kupa

Eksiklik, Aşırılık, Durgunluk Ve Düzensizliği tedavi etmek için kullanılan farklı tedavi yöntemleri bölüm 6 da kısaca tartışılmış ve Tablo 6.4'te özetlenmiştir.

Meridyen İsimlendirme

Bu kitaptaki, 12 ana ve 8 ekstra meridyen, 1991 yılında, Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından Cenevre'de yapılan toplantıda, 'uluslararası standart bir akupunktur terminolojisi' kullanılmasını öneren yönerge doğrultusunda isimlendirilmiştir.

Bu kitapta Pinyin karşılığı San Jiao olan meridyen

Twelve Main channels

Türkçe adı	İngilizce adı	Kod
Akciğer	Lung	LU
Kalın Bağırsak	Large Intestine	LI
Mide	Stomach	ST
Dalak	Spleen	SP
Kalp	Heart	HT
İnce Bağırsak	Small Intestine	SI
Mesane	Bladder	BL
Böbrek	Kidney	KI
Perikart	Pericard	PC
Üçlü enerji verici	Triple Energizer (Sanjiao)	TE
Safra Kesesi	Gall Bladder	GB
Karaciğer	Liver	LR

8 Ekstra Meridyen (Damar)

Türkçe adı	Kısaltma	İngilizce adı	Pinyin karşılığı
Yönetici	GV	Governor	Du Mai
Alıcı	CV	Conception	Ren Mai
Geçit	TV	Throughfare	Chong Mai
Kemer	BV	Belt	Dai Mai
Yin Topuk	Yin HV	Yin Heel Vessel	Yin Qiao
Yang Topuk	Yang HV	Yang Heel Vessel	Yang Qiao
Yin Bağlantı	Yin LV	Yin Link Vessel	Yin Wei
Yang Bağlantı	Yang LV	Yang Link Vessel	Yang Wei

Üçlü Enerji Verici olarak çevrilmiştir. Bu meridyen “Üçlü Isıtıcı” (Triple Warmer/Heater) ve “Üçlü Yakıcı” (Triple Burner) olarak da bilinmektedir.

Ekstra meridyenler için kullanılan kısaltmaların, bu meridyenler için alternatif kelime olan “damar” kelimesinin kısaltmasını yansıttığını unutmayın.

Nokta isimleri

Nokta isimleri her ögesinde uygun Çin aksanını yansıtacak şekilde bileşenlerine ayrılarak küçük harflerle yazılmıştır. Örneğin, ST.36 için zú sǎn lǐ.

Çin Kavramları

Aşağıdaki Çin kavramları için İngilizce isimlerinden çeviriler kullanılmıştır:

Tai Yang	Greater Yang	Büyük Yang	} Altı Bölüm (Altı Aşama)
Shao Yang	Lesser Yang	Küçük Yang	
Yang Ming	Bright Yang	Parlak Yang	
Tai Yin	Greater Yin	Büyük Yin	
Shao Yin	Lesser Yin	Küçük Yin	
Jueh Yin	Terminal Yin	Son Yin	

Xue	Kan
Jin Ye	Vücut Sıvıları
Yuan Qi	Kaynak Qi (Orijinal Qi)
Wei Qi	Savunucu Qi
Ying Qi	Besleyici Qi
Gu Qi	Besinsel Qi
Zhen Qi	Asıl Qi
Zhong Qi	Göğüs Qi (Merkezi Qi)
Xian Tian Zhi Qi	Doğum Öncesi Qi (Prenatal, Cennetten Önceki Qi)
Hou Tian Zhi Qi	Edinsel Qi (Prenatal, Cennetten Sonraki Qi)

Zang Fu	Organ sistemleri (Çin Tıbbına göre)
Zang	Yin Organ Sistemleri
Fu	Yang Organ Sistemleri
Wu Xing	Beş Element
Xiang Sheng	Doğurucu Döngü (Anne-çocuk döngüsü, Teşvik edici Döngü)
Xiang Ke	Kontrol Döngüsü (Kontrol Edici Döngü, Anneanne-torun döngüsü)
Jing	Meridyen (kanal, damar)

Shen	Kalp Ruhü
Yi	Zeka
Po	Bedensel Ruh
Zhi	İrade
Hun	Manevi Ruh
Ah Shi	Ağrılı noktalar
Yuan Xue	Kaynak Noktalar
Luo Xue	Bağlantı Noktaları
Xi Xue	Yarık (Xi-cleft) Noktaları
Mu Xue	Alarm Noktaları (Ön Toplama Noktaları)
Bei Shu Xue	Geri Taşıma Noktaları (İlişkili Etki Noktaları)
Hui Xue	Toplama Noktaları (Etkili Noktalar)
Xia He Xue	Alt Deniz Noktaları
Jiao Hui Xue	Geçiş Noktaları (Toplanma Noktaları, Kesişim Noktaları)
Wu Shu Xue	Taşıma Noktaları
Wu Xing Shu Xue	Beş Element Noktaları
Bai Mai Jiao	Ekstra Meridyenlerin Açılış Noktaları
Hui Xue	Ekstra Meridyenlerin Birleşme noktaları

Diğer

Büyük- Küçük Harf farkı

Büyük harfle başlayan kelimeler, genellikle Çince bir kavramın çevirisi olarak kullanılmıştır. Örneğin Çin tıbbi mide organ sistemi olan ‘Wei’ büyük harfle ‘Mide’, olarak tercüme edilir. Küçük harfle başlayan ‘mide’ kelimesi ise, Batı tıbbındaki fiziksel organı işaret etmektedir.

Ruh

Büyük harfle başlayan ‘Ruh’ kelimesi, özellikle Çin tıbbının kalp organ sistemiyle ilişkisi olan Çin kavramı ‘Shen’ i yani Kalp Ruhunu temsil eder. Küçük harfle başlayan ‘ruh’ kelimesi, sadece insan vücudunu değil, tüm varoluşu canlandıran enerji ya da ilkelere belirtir.

Ölçüm

Nokta konum ölçümünün temeli ‘cun’ veya ‘anatomik inç’ olarak bilinen ‘birim’ olarak verilmiştir.

Tonlamalar

Mandarin Çincesinin dört tonu aşağıdaki gibidir:

- ˉ ya da İlk ton – yüksek başlar ve sabit tutulur
- ˊ ya da ikinci ton – orta seviyede başlar ve yükselir.
- ˇ ya da üçüncü ton – orta düşük seviyede başlar ve yükselmeden önce düşer.
- ˋ ya da dördüncü ton – yüksek başlar ve keskin bir şekilde düşer.

Okuyucunun nokta isimlerini mümkün olduğu kadar doğru bir şekilde telaffuz etmesini sağlamak adına, tonlama işaretleri ana metne eklenmiştir. Tonlama işaretleri, isimlerin söyleniş şeklini yansıtır ve içeriğe göre tonlamalardaki yer değişiklikleri dikkate alınmıştır.

Teşekkür

Çeviren : Prof. Dr. Baha Çelik

Bu kitabı yazarken, kariyerim boyunca bana ilham veren birçok üstat ve meslektaşım ve pek çok fikir geliştirmeme vesile olan öğrencilerime çok minnettarım. Bununla birlikte, her şeyden öte en

büyük takdir, yıllar boyunca bu nokta kombinasyonlarının geliştirilmesine vesile olan hastalarımadır.

Angele Morris ve Lindsey Dando'ya kelime işleme çalışmaları için teşekkür ederim.

Kaynaklar

Çeviren : Prof. Dr. Baha Çelik

Bu kitapta verilen nokta kombinasyonlarının büyük çoğunluğu, yazarın yirmi yıllık klinik tecrübesinin sonucudur. Çalışma, sezgi ve deneyim etkileşiminden gelişmişlerdir ve son test noktası her zaman kombinasyonların klinik uygulamada başarılı olup olmadığıdır. Tartışılan kombinasyonların çoğu klasik formüllere dayanıyor olsa da, bu kitap antik metinlerin bilimsel bir karşılaştırması olarak hiçbir iddiada bulunmaz. Buradaki kombinasyonlar etkili oldukları için, modern klinik uygulamalar için geliştirmiş ve

kitaptaki yerlerini almıştır.

Nokta kombinasyonları için verilen teorik prensiplerin çoğu standart Çin teorisine dayalıdır. Bununla birlikte, bu kitabın tüm bölümleri, yazarın Çin tıbbını kişisel tecrübelerinin ışığı altında yorumlamasından vücut bulmuştur. Buna örnek olarak, Kısım I'deki 10 kişilik tipine ait yaşam tarzları ve Kısım III'teki psikolojik bozukluklara ilişkin yaklaşımlar gösterilebilir.